

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ (๒) (๓) และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม องค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาดและนายอำเภอสว่างแดนดิน จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ข้อบัญญัตินี้ มีให้ใช้บังคับแก่

(๑) การเลี้ยงและปล่อยสัตว์ของทางราชการ

(๒) การเลี้ยงสัตว์ของผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในสถานที่เลี้ยงสัตว์

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในลักษณะที่มีการปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการสละการครอบครองสัตว์

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่มีการควบคุมสัตว์ที่เลี้ยง

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเป็นเจ้าของสัตว์นั้นรวมถึงผู้ครอบครองสัตว์นั้นด้วย

“สัตว์ควบคุมพิเศษ” หมายความว่า

(๑) สัตว์ที่มีประวัติทำร้ายคนหรือพยายามทำร้ายคน โดยมีหลักฐานการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

(๒) สัตว์ที่มีพฤติกรรมไล่ล่าทำร้ายคนหรือสัตว์ โดยปราศจากการยั่วยุ

(๓) สัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๕ ห้ามมิให้มีการเลี้ยงสัตว์ชนิดหรือประเภทเหล่านี้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด โดยเด็ดขาด ได้แก่

- (๑) งูพิษและงูที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง
- (๒) ปลาปิรันยา
- (๓) คางคกไฟ
- (๔) สัตว์ดุร้ายต่าง ๆ
- (๕) สัตว์มีพิษร้ายอื่น ๆ
- (๖) สัตว์ต้องห้ามตามกฎหมายอื่น ๆ

ข้อ ๖ ห้ามเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ประเภทช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ ล่อ ลา สุนัข แมว ไก่ ห่าน และนก เป็ด ในเขตพื้นที่ถนนสาธารณะทุกสาย ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาดรับผิดชอบดูแล

การเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ตามวรรคหนึ่งนั้น คือกรณีกระทำการเป็นประจำ เป็นอาเจินหรือไม่สนใจควบคุมดูแลสัตว์จนเข้าใจได้ว่าการใช้พื้นที่ถนนสาธารณะเป็นที่เลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

ข้อ ๗ ให้พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาดเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังต่อไปนี้

- (๑) ช้าง
- (๒) ม้า
- (๓) โค
- (๔) กระบือ
- (๕) แพะ
- (๖) แกะ
- (๗) ล่อ
- (๘) ลา
- (๙) สุนัข
- (๑๐) แมว
- (๑๑) ไก่
- (๑๒) เป็ด

(๑๔) ห่าน

(๑๕) นก

(๑๖) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดประเภท และชนิดสัตว์ที่ต้องควบคุมการเลี้ยงเพิ่มเติม

ทั้งนี้ โดยอาจควบคุมการเลี้ยงสัตว์เฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง หรือเต็มพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล คำสะอาดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๗ โดยให้มีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดจำนวน ประเภท และชนิดของสัตว์ที่เลี้ยง

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำทะเบียนตามประเภทและชนิดของสัตว์

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปล่อยสัตว์

ข้อ ๙ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรงตามความเหมาะสมแก่ประเภท และชนิดของสัตว์ และมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่าง และการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบการระบายน้ำ และมีระบบบำบัดของเสียที่เกิดขึ้นอย่างถูกสุขลักษณะ

(๒) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะเป็นประจำ ไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมมจนเกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

(๓) เมื่อสัตว์ตายลงเจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันไม่ให้แหล่งเพาะพันธุ์แมลง หรือสัตว์นำโรค ทั้งนี้ โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญจากกลิ่น ควัน และไม่เป็นเหตุให้เกิดการปนเปื้อนของแหล่งน้ำ

(๔) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์

(๕) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตนไม่ปล่อยให้สัตว์อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่ หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสังเกตได้อย่างชัดเจน

(๖) ไม่นำสัตว์เลี้ยงออกมานอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตน เว้นแต่เฉพาะเพื่อการเคลื่อนย้ายสัตว์ และได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๗) ควบคุมดูแลสัตว์ของตนมิให้ก่ออันตราย หรือเหตุรำคาญต่อผู้อื่น

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด

ข้อ ๑๐ กรณีการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งดำเนินการในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ หรือเลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมาก เจ้าของสัตว์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ ๙ อย่างเคร่งครัด เพื่อการดูแลสุขภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้เลี้ยงสัตว์ และต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรค หรือเหตุรำคาญอันเกิดจากการเลี้ยงสัตว์ ดังนี้

(๑) การดูแลสุขภาพ และสุขลักษณะของสถานที่เลี้ยงสัตว์ ต้องทำรายงานน้ำรับน้ำโสโครกไปให้พ้นจากสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยสะดวกและเหมาะสม

(๒) การระบายน้ำเสียต้องไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้ใช้แหล่งน้ำสาธารณะ

(๓) ต้องจัดให้มีระบบกักเก็บหรือบำบัดน้ำเสียให้เหมาะสม ทั้งนี้ต้องไม่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นจนสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยข้างเคียง

(๔) ต้องทำความสะอาดกวาดล้างสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้อยู่ในภาวะอันดีเสมอ

(๕) ต้องรักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์อย่าให้เป็นที่เพาะพันธุ์แมลงวัน แมลงสาบ ยุง หรือสัตว์นำโรคอื่น ๆ และต้องเก็บวัสดุ อุปกรณ์เครื่องใช้ในการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอ

(๖) ต้องมีที่รองรับมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ และมีจำนวนเพียงพอ

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่มีเหตุควรสงสัยว่าสัตว์ที่เลี้ยงนั้นเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของบุคคลทั่วไปให้เจ้าของสัตว์ แยก กักสัตว์ นั้นไว้ต่างหากและแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขทราบ รวมถึงต้องแจ้งให้สัตวแพทย์ของหน่วยงานราชการทราบ และต้องปฏิบัติตามคำแนะนำโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ หรือห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เฉพาะเขตควบคุมการปล่อยสัตว์ เฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง หรือเต็มพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การปล่อยสัตว์เพื่อการกุศลตามประเพณี

ข้อ ๑๓ เจ้าของสัตว์จะต้องควบคุมดูแลสัตว์และสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตนมิให้ก่อเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานสาธารณสุข พบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งอยู่ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด หรือเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจจับสัตว์และนำสัตว์ไปกักไว้ในที่สำหรับสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน หรือกรณีสัตว์นั้นอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควร

ในระหว่างการจับสัตว์หากสัตว์วิ่งหนีเกิดอุบัติเหตุอื่นใดทำให้สัตว์บาดเจ็บหากเป็นเหตุที่โดยพฤติการณ์ต้องเกิดขึ้น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว ทางองค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาดจะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้น

กรณีตามวรรคสอง ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นต่อบุคคลที่สามอันเนื่องมาจากการกระทำดังกล่าว บุคคลที่สามย่อมมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลค่าเสียหายจะพิจารณาได้ด้วยความผิดตามข้อเท็จจริง

ข้อ ๑๕ เมื่อได้จับสัตว์มากักไว้ตามความในข้อ ๑๔ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะปิดประกาศแจ้งให้เจ้าของทราบและให้มารับสัตว์คืนไปภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้จับสัตว์มากักไว้ โดยประกาศไว้ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลค่าเสียหายหรือที่เปิดเผย เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันแล้วไม่มีผู้ใดมาแสดงตัวเป็นเจ้าของสัตว์ ให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลค่าเสียหาย

ข้อ ๑๖ กรณีที่กักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดนั้นตามสมควรแก่กรณี ก่อนถึงกำหนดสามสิบวันก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาด เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายหรือขายทอดตลาด และค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาเงินนั้นไว้แทนตัวสัตว์ ซึ่งเงินแทนตัวสัตว์นี้เมื่อพ้นกำหนดประกาศตามข้อ ๑๕ แล้วให้ตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลค่าเสียหาย

กรณีสัตว์นั้นตายหรือเจ็บป่วยหรือไม่สมควรจำหน่ายต่อไป หรือเป็นโรคติดต่อที่อาจเป็นอันตรายแก่สัตว์อื่น ๆ หรือเมื่อสัตว์แพทย์ได้ตรวจสอบและให้ความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายได้

ในกรณีมิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ และเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์ คืนภายในกำหนดตามข้อ ๑๕ หรือได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้รับคืนสัตว์นั้น เจ้าของสัตว์ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูสัตว์ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริง

ข้อ ๑๗ หากเจ้าของสัตว์ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของสัตว์แก้ไข หรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าเจ้าของสัตว์ไม่แก้ไข หรือถ้าการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์นั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดเลี้ยงสัตว์ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นกรณีมีคำสั่งให้หยุดดำเนินการทันที

ข้อ ๑๘ กรณีการเลี้ยงสัตว์ในสถานที่ของเอกชน หรือทางสาธารณะก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อผู้อื่นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์ หรือผู้ครอบครองสถานที่เลี้ยงสัตว์ระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันควร และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการ เพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคตให้ระบุไว้ในคำสั่งนั้น

ข้อ ๑๙ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบ หรือควบคุม

(๓) ยึดหรืออายัดสิ่งของใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี หรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น

(๔) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใด ๆ ที่สงสัยว่าไม่ถูกสุขลักษณะ หรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ เป็นปริมาณตามสมควร เพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบได้ โดยไม่ต้องใช้ราคา

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๒๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒๑ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาดรักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

กวีพล ศรีชุมพล

นายกององค์การบริหารส่วนตำบลคำสะอาด